

Utkast til felles styresak

Arkivkode:
Sak nr.:

Styresak:
Møte: xx.xx.15

Universitetssamarbeidet BOTT - samarbeid om administrative systemer

Om denne styresaken

Denne saken er laget i samarbeid mellom de fire breddeuniversitetene UiO, UiB, NTNU, UIT. Saksfremlegget har vært behandlet hos administrativ ledelse ved hvert universitet og legges frem som lik sak ved hvert av de fire universitetene.

Bakgrunn

På 90-tallet ble det i regi av «Program for administrative systemer» - et samarbeid mellom UiO, UiB, NTNU, UIT og de vitenskapelige høyskolene (NHH og daværende Landbrukshøgskolen i Ås) gjennomført utredninger om nye lønns-, personal- og økonomisystemer. Noe av bakgrunnen var det nye økonomireglementet i staten (fra 1996) som stilte nye krav til administrative systemer, men også institusjonenes egne behov for mer moderne systemer. Utredningene ga et godt grunnlag for beslutningene og førte til at UiO, UiB og NTNU gjorde felles anskaffelse av nytt økonomisystem og inngikk et felles samarbeid om nytt lønns- og personalsystem. UIT valgte å ikke gå videre i samarbeidet om innføring av Oracle, og videreførte Agresso som økonomisystem og drift i egen regi.

Samarbeidet mellom UiO, UiB og NTNU ble senere endret til BOT-samarbeidet (Bergen-Oslo-Trondheim) som er samarbeid om felles drift av økonomisystemene etter mal av samarbeidstiltakene i sektoren. IT-avdelingen ved UiO (USIT) står for drift av økonomisystemene og tiltaket administreres gjennom et felles styre.

De tre BOT institusjonene har halvert kostnadene og økt tryggheten i denne delen av systemporteføljen. I 2015 er fellesbudsjettet for BOT 8 mill. kroner. Dette er kostnader hver institusjon i stor grad måtte dekket selv i nær samme omfang dersom driften ikke var felles. I tillegg sparer institusjonene penger på innkjøp av konsulentkostnader fordi miljøet både ved USIT og de lokalt organiserte systemadministrasjonsgruppene kan håndtere mange oppgaver selv. Den siste effekten ville vært vanskelig å ta ut i mindre spesialiserte miljøer. Ved de senere oppgraderingene har sluttregningene blitt vesentlig lavere enn anslagene nettopp på grunn av denne effekten.

BOT-samarbeidet har vært formelt begrenset til drift av økonomisystemet, men har fordi forumet har vist sin berettigelse, blitt nav for en rekke sak-til-sak-samarbeid knyttet til andre administrative systemer. Dette gjelder for eksempel for innkjøps- og faktura-systemer, for utredningsoppgaver og for felles vurderinger. BOT samarbeidet har vist seg å være et vellykket samarbeid. BOT har sikret stabil drift av institusjonens økonomisystemer i 13 år. Det er bygget et profesjonelt apparat, både på hver enkelt institusjon i form av både systemgrupper og funksjonelle prosesseiere, og også i form av et godt samarbeid med USIT som driftsleverandør. Det er levert kostnadseffektive løsninger som hadde vært dobbelt så dyre om hver institusjon skulle etablert disse hver for seg. Samarbeidet har også vært vellykket fordi de samarbeidende partene har vært omtrent like i behov, størrelse og forventninger. Samarbeidet har også fungert fordi alle har bidratt og det gjennom det er skapt en gjensidig forståelse for hverandres behov,

samt felles eierskap til løsninger og utvikling. Jo flere aktører som er med i et slikt samarbeid, jo vanskeligere vil dette nødvendigvis være.

I denne saken redegjøres det for hvordan BOT-samarbeidet blir viktig også i årene fremover og i første rekke i forbindelse med nye tilbud på administrative systemer innen økonomi og personal.

Utfordringer fremover – behovet for et utvidet formalisert samarbeid

I de kommende årene opp mot 2018, står universitetene overfor en rekke beslutninger knyttet til de administrative systemene. Institusjonene tar derfor sikte på å utvide det formelle virkeområdet for BOT utover driften av økonomisystemene og til å også inkludere UiT Norges arktiske universitetet (BOTT– Bergen-Oslo-Trondheim-Tromsø).

Utfordringene fremover kan deles i fire ulike grupper:

- Behov for fornyelse av kontrakter/nye tilbud på de administrative systemene knyttet til økonomi og personal
- Samarbeidet med de andre samarbeidstiltakene/selskapene i sektoren (FSAT, CRISTIN, BIBsys, Sigma2 og Uninett)
- Utviklingen innen IT-drift (sikker lagring, big data etc)
- Medvirkning til gode IT-løsninger på nye områder (digitalisering etc)

Departementet har det siste året organisert to nye samarbeidstiltak i sektoren:

Samarbeidstiltaket FS (Felles studentdatasystem) og Samordnet opptak (SO) er gjort om til 1.4.-selskapet FSAT (Felles studieadministrativt tjenestesenter) et selskap med ca. 80 årsverk utgått fra USIT ved UiO. Det andre, Sigma2, er et nytt selskap som skal forvalte tyngre vitenskapelig infrastruktur i sektoren. Dette viser at departementet aktivt tar initiativ som påvirker universitetenes rammebetingelser og som krever tilpasning i etterkant. Med fordel kunne universitetene vært med i større grad og mer samkjørt i forkant av slike beslutninger.

Det pågår en rivende utvikling innenfor IT-området. Sikker lagring, håndtering av store datamengder flere nettbaserte løsninger, digitalisering og generelt høyere endringshastighet er stikkord. De fire universitetene har IT-avdelinger av høy kvalitet som kan møte disse utfordringene. Det er likevel slik at utfordringene kan møtes på en bedre og mer ressurseffektiv måte i samarbeid enn det som er mulig hver for seg. Det er behov for et fungerende samarbeid også på dette området fremover.

Endringene digitaliseringen bringer med seg går langt utover IT-avdelingens grenser og er et eksempel på at IT-utviklingen må sees i et bredere institusjonsperspektiv bla i form av standardisering av de operative administrative arbeidsprosessene. Men også en rekke mindre nyvinninger innen IT skal finne sin plass i institusjonene i årene fremover. Dette må skje i samspill mellom IT-avdelingene, fagavdelingene og de faglige miljøene. Også her kreves det felles møteplasser som kan sikre at universitetene er forberedt og samkjørt.

På kort sikt er det likevel fornyelse av kontraktene på de administrative systemene som nødvendigvis gjør et samarbeid nå.

Systemløsningene ved BOTT-institusjonene

De store anskaffelsene av administrative systemer ligger nå 15-20 år tilbake i tid. Anbudsregler og kontraktsmessige forhold gjør at systemene i løpet få år må ut på nytt tilbud. Dette gjelder for økonomisystemene, lønns- og personalsystemene, prosjektstyringssystemene og innkjøps-

og fakturahåndteringssystemene. Også for virksomhetenes egen del er det rasjonelt å gjøre en vurdering av om en har riktige systemer. Det skjer en stadig utvikling i dette markedet og en kan ikke ta for gitt at behovene som dannet grunnlag for beslutninger den gang vil være gjeldende for de kommende årene.

Det er en stor jobb å gjennomføre slike anskaffelser. Det er gjennomført forstudier over de to siste årene og det er nå igangsatt et forprosjekt som vurderer behov og løsningsalternativer. Dette er forberedelsesarbeid der institusjonene kartlegger om betingelsene for en felles anskaffelse av systemene er oppfylt. UiT står foran de samme vurderingene som UiO, UiB og NTNU. På samme måte som på 90-tallet ønsker UiT å delta i et felles utredningsarbeid. UiT deltar derfor i forprosjektet som nå er startet. BOT-samarbeidet er med dette blitt til BOTT-samarbeidet og omfatter alle de 4 breddeuniversitetene.

De ulike behovene mellom breddeuniversitetene og høyskolene var det som skapte to systemfamilier forrige gang det ble anskaffet systemer. Breddeuniversitetene prioriterte den gang løsninger som kunne takle større kompleksitet knyttet til bidrags- og oppdragsaktivitet og organisasjonskompleksitet. Selv om høyskolene siden den gang er blitt større, er erfaringene at skillet fortsatt er relevant. Breddeuniversitetene har likere behov og vurderinger, og vil ofte spesifisere andre løsninger enn de øvrige institusjonene. Uninett har tatt en rolle som koordinerende overbygning for de nye universitetene og høyskolene. Den todeling som var før, er således fortsatt gjeldende. En slik todeling er i realiteten en forenkling av kartet i sektoren der de fire breddeuniversitetene tar ansvar for å fremme og løse sine behov samlet, mens Uninett tar et ansvar for resten.

Det er både store likheter og viktige forskjeller i systemløsningene de fire institusjonene bruker i dag:

	UiO	UiB	NTNU	UIT
ØKONOMI	Oracle	Oracle	Oracle	Agresso
PROSJEKT-ØKONOMI	Egentilpasset løsning i Oracle	Oracle Project	Maconomy	Agresso
BUDSJETT	Egenutviklet (Buddy)	Egenutviklet m Excel	Egenutviklet m Excel	Agresso
BESTILLING TIL BETALING	Basware PM, Basware IP og Oracle	Basware PM, Basware IP og Oracle	Basware PM, Basware IP og Oracle	Agresso
ORDRE TIL INNBETALING	Oracle	Oracle	Oracle	Agresso
LØNN	SAP Lønn	Paga Lønn/HR	Paga Lønn/HR	Paga Lønn/HR
HR	SAP med noe HR	Paga Lønn/HR	Paga Lønn/HR	Paga Lønn/HR

Dagens portefølje av aktuelle løsninger

Oracle Financials.
 selv taler for å
 iht. til pris og

kvantitet. For Oracle Financials vil neste oppgradering av systemet være så omfattende at den vil bli behandlet som en ny kontrakt. Innen 2017-2018 bør et tilbud være gjennomført.

Prosjektregnskapssystem

Alle fire har ulike løsninger for prosjektrekningskap (BOA-prosjekter). UiB bruker Oracles løsning, NTNU bruker MaConomy, UiT bruker Agresso mens UiO har søkt å løse dette med spesialtilpasninger i økonomisystemet Oracle. Det er tilsvarende problemstilling med kontrakter som må fornyes eller erstattes også her. I løpet av 2017 til 2020 bør dette være gjort.

Lønns- og personalsystem

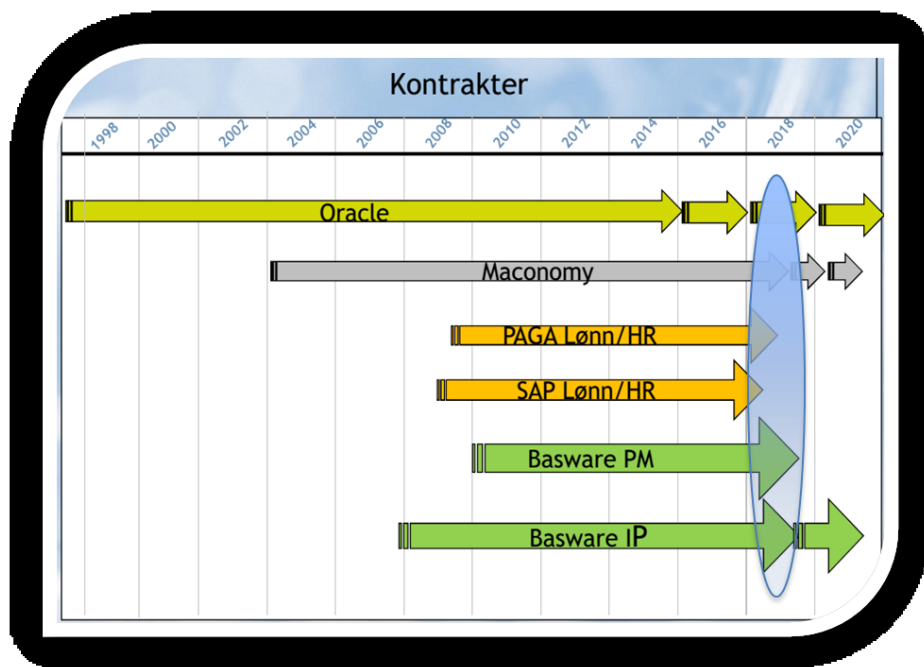
UiB, NTNU og UiT bruker PAGA lønns- og personal-system, mens UiO bruker SAP. PAGA er et leiesystem der universitetene kjøper tilgang for en bestemt periode. I løpet av 2018 går nåværende PAGA-kontrakter ut og må ut på anbud. UiOs kontrakt med SAP utgår i 2018.

Bestilling og fakturahåndteringssystem

UiO, UiB, NTNU bruker alle Basware sine produkter for bestilling og fakturahåndtering. UiT bruker Agresso produkter. For bestillingsdelen av Basware går avtalene ut i løpet av 2018 og må ut på nytt anbud. For fakturadelen kan en vente noe lenger. For UiT gjelder samme forhold som for Agresso økonomisystem.

Tidsperspektiv og fremdrift

Som det fremgår av figuren under bør alle disse systemene ut på nye anbud innen/ i løpet av/kort etter 2018:

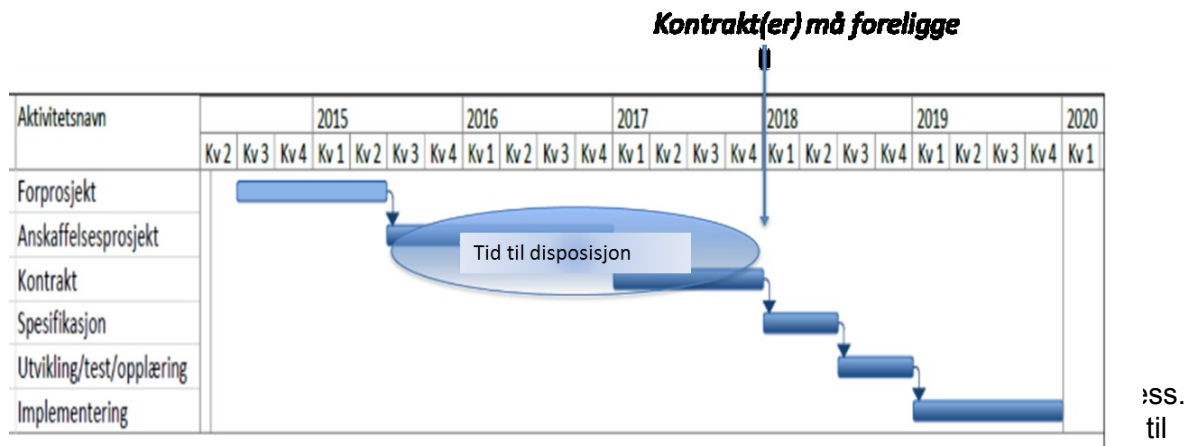

agens langvarige kontrakter utgår rundt 2018.

like
d
av om
ns
ten

De fire universitetene har som utgangspunkt at en vil prøve å få til et tilsvarende samarbeid for BOTT-innkjøpene slik en har fått til i BOT (økonomisystemet). Det innebærer felles anskaffelse av samme systemer og felles teknisk drift der det er hensiktsmessig (noen systemer er kjøp av tjeneste og innebærer ikke egen teknisk drift).

I løpet av kommende 3 år bør en slik prosess være gjennomført. Siden det allerede er gjort et forarbeid og siden arbeidet allerede er planlagt, bør det være tid nok til dette. En skal likevel ikke undervurdere kompleksiteten i denne typen prosesser.

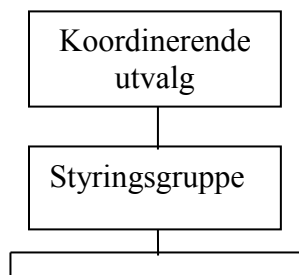
Mulighetsstudien del 2 – forslag til videre fremdrift, versjon 1.0 endelig

Organisering og målsetning

Det legges opp til at arbeidet deles i et forprosjekt før anskaffelse og deretter et anskaffelsesprosjekt som overtar i løpet av 2016 og varer frem til kontrakter er ferdig forhandlet. (Etter dette må prosjektet organiseres på nytt som implementeringsprosjekter).

Arbeidet organiseres under BOTT-samarbeidet og blir da et forpliktende samarbeid mellom UiO, UiB, NTNU og UIT. Arbeidet koordineres av universitetsdirektørene (tilsvarende ved NTNU) ved de fire universitetene. Prosjektet ledes av en operativ styringsgruppe hvor det sitter direktører fra områdene for økonomi, personal, innkjøp og IT. Under styringsgruppen opprettes to delprosjekter: Ett for økonomidelen og ett for personaldelen.

Årsaken til denne todelingen er at HR-delen av prosjektet med fordel kan utredes separat. Selv om dagens løsninger for lønn- og personalsystemer er integrerte løsninger er det i dag flere løsninger på markedet der lønn og personal/HR selges separat. Lønnsdelen er et særs viktig forsystem til økonomi fordi denne leverer konteringsinformasjon og lønnsvolum. HR-delen kan vurderes på selvstendig grunnlag. HR-området er videre et område i utvikling der muligheter i nye løsninger kan bidra ytterligere til systemteknisk samordning mot økonomi- og lønnsområdet. Området krever også en eksplisitt vurdering i forhold til hvilke HR-prosesser som bør ha fokus ved et Universitet, hvor vurderingen tar hensyn til organisasjonskultur, allerede etablerte system som eksempel Cristin for kompetansekartlegging, og vurdere dette opp mot hvilke HR prosesser som bør ha støtte av elektroniske systemer. HR-prosjektet krever derfor også annen utredningskompetanse enn økonomidelen.

Delprosjekt
Økonomi/Lønn (ØK)

Delprosjekt
Personal (HR)

Det er engasjert en ekstern prosjektleder til økonomidelen, mens HR-delen vil bli ledet av en intern prosjektleder. For øvrig legges det opp til at interne ressurser står for de nødvendige utredningene. Samlet disponerer de fire universitetene betydelige ressurser innenfor økonomi, lønn, innkjøp, IT og personal.

Forprosjektet arbeider utfra følgende ambisjoner og mål:

- Forprosjektet skal tilrettelegge en anskaffelse som skal gi universitetene enklere og mer brukervennlige løsninger samt redusere risiko med dagenes systemkompleksitet.
- Forprosjektet skal ha som målsetning og ambisjonsnivå å forberede en anskaffelse som resulterer i effektive og standardiserte felles systemløsninger for universitetene.
- Forprosjektet skal tilstrebe etablering av felles overordnede prosesser og felles systemdrift, samt samarbeid om forvaltning av løsningene.
- Forprosjektet skal ha som målsetning å forberede en anskaffelse som vil gi universitetene «den økonomisk mest fordelaktige totalløsning» (inkludert kostnadsvurderinger med eventuell skifte av løsninger/leverandører).

Forprosjektet skal ved sin avslutning ha etablert overordnede tidsplaner og kostnadsestimater.

Økonomiske forhold

Ved å starte en anskaffelsesprosess på felles lønns- personal- og økonomisystemer med tilhørende moduler, vil en tentativt i løpet av 2018 måtte ta stilling til om en skal forlenge reforhandlede versjoner av de kontrakter og systemer en har i dag – eller om en skal anskaffe og eventuelt implementere nye systemer.

Samlet sett bruker de fire institusjonene hvert år ca. 80 mill. kroner på lisenser, vedlikehold, teknisk drift og systemadministrasjon for denne typen administrative systemer. Bare 10 % av disse kostnadene er i dag organisert gjennom BOTT-samarbeidet. Dette betyr at en liten del av systemkostnadene nyter godt av det innsparingspotensialet som samarbeidet innebærer. Selv om en ikke kan legge til grunn at besparelsene vil være like store i alle deler av systemporteføljen, er det trolig gevinster å hente både i økt trygghet og reduserte kostnader.

Å anskaffe nye systemer på disse områdene er potensielt svært krevende både økonomisk og praktisk. Å gjøre vesentlige endringer i eksisterende løsninger må derfor være betinget av at det er økonomisk og kvalitetsmessig forsvarlig sett i et rimelig tidsperspektiv.

I denne omgang er det uansett ikke beslutning om nye innkjøp som skal gjøres. Det er oppstart av forberedelsene til en anskaffelsesprosess. Budsjettet for forprosjektet i 2015 er 1,5 mill. kroner uten interne kostnader. Kostnaden deles mellom de fire institusjonene. Budsjett for 2016 og 2017 avklares når planverket er klart.

Budsjett for selve anskaffelsene må en komme tilbake til som del av det samlede beslutningsgrunnlaget i 2017/2018.

Et fremtidig årlig fellesbudsjett for BOTT vil være avhengig av omfang og tjenestemodell. Det er uansett all grunn til å anta at besparelsene målt mot alternativet (drift hver for seg) er betydelige.

BOTT-samarbeidet fremover

Tidligere samarbeid og særlig BOT-samarbeidet har vist seg som et godt instrument for å ivareta breddeuniversitetenes behov. Ved å inkludere UiT Norges arktiske universitet i samarbeidet står samarbeidet frem med ny styrke. Det er en trygghet både økonomisk og kvalitetsmessig at et slikt samarbeid skjer. Et slikt samarbeid vil styrke breddeuniversitetenes strategiske stilling både i sektoren og overfor potensielle leverandører. I tillegg vil man nyttiggjøre seg hverandres kompetanse og erfaring, noe som vil styrke institusjonenes videre utviklingspotensial innenfor økonomi og personal.

Det legges opp til at Universitetene fremover utvikler rammene for BOTT slik at strukturene og avtaleverk tilpasses til at samarbeidet er utvidet både i antall medlemmer og i virkeområde. Departementet er orientert om det planlagte løpet frem mot 2018 og BOTT-samarbeidets rolle i dette.

Samarbeidet vil ikke endre det faktum at institusjonene selv har ansvar og myndighet for de avgjørelser som skal tas fremover. Alle beslutninger må følge av vedtak og fullmakter gjennom institusjonenes egne organer slik det også er i dag.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

1. Styret tar til etterretning at det gjennomføres forprosjekt og anskaffelsesprosess for felles administrative systemer innen lønn, personal og økonomi med tilhørende moduler.
2. Styret tar til etterretning at prosessen gjennomføres og finansieres som et samarbeid mellom Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Norges teknisk-vitenskapelig universitet og UiT Norges arktiske universitet i regi av BOTT-samarbeidet, og forplikter universitetet til å prioritere nødvendige ressurser til gjennomføring av samarbeidet
3. Styret ber om rapportering på fremdrift i arbeidet.

Sven-Egil Bøe/06.05.2015

(saken er kommentert av økonomidirektørene/-lederne ved de fire universitetene)